

NOTAT

Positionspapir om begrænsninger på anvendelsen af PFAS

Danmark er sammen med 4 andre europæiske lande på vej til at udarbejde et REACH-forslag om begrænsninger på anvendelsen af PFAS. Det fremgår af analyser i forarbejdet til forslaget, at en lang række HFC- og HFO-kølemidler i givet fald ville blive omfattet af et forbud på grund af deres indhold af PFAS.

Kølebranchen i Danmark, bestående af brancheforeningen Dansk Køl & Varme samt virksomhederne bag driften af returordningen for HFC/HFO-kølemidler, KMO, har drøftet de foreliggende oplysninger om forslaget.

Kølebranchen advarer imod at lade HFC- og HFO-kølemidler indgå i et generelt forbud på baggrund af begrænsningerne af anvendelsen af PFAS.

Vores vurdering er, at et generelt forbud vil have vidtrækkende konsekvenser – såvel erhvervsøkonomiske som samfundsøkonomiske og konsekvenser for Danmarks igangværende omstilling til at afvikle brugen af fossile brændstoffer.

I forhold til de erhvervsøkonomiske omkostninger er der blandt andet tale om de skader som et stop i markedet kan skabe for kølebranchen, der i dominerende grad består af SMVer. En forventelig, væsentlig effekt af et generelt forbud er således, at eksisterende udstyr levetidsforlænges i stedet for at blive udskiftet med nyere og mere energieffektive anlæg. En generel aktivitetsnedgang af denne type, risikerer at fjerne det økonomiske grundlag for en række SMVer.

Samfundsøkonomisk handler det blandt andet om, at anvendelsen af alternativerne til HFC/HFO typisk er forbundet med højere omkostninger.

Endvidere er der - som det også fremgår af analysen til forarbejdet bag forslaget - på udvalgte områder ingen alternativer til HFC/HFO.

I forhold til klimaet har de seneste år set en udvikling i retningen af øget anvendelse af køletekniske installationer til erstatning for fossile brændstoffer (for eksempel varmepumper) og genanvendelse af varme med videre. Dette er helt i tråd med målsætningerne om at gøre det danske samfund uafhængigt af fossile brændstoffer og om at nedbringe det samlede energiforbrug.

NOTAT

Denne positive udvikling er indtil videre meget afhængig af HFC/HFO og kan blive afbrudt af et generelt forbud mod HFC/HFO. Her er problemet især en forudsigelig mangel på leverancer af køleanlæg og varmepumper med alternative kølemidler. Det gælder især hvis Danmark eller få andre lande går enegang med et forbud imod HFC/HFO. Erfaringerne fra den danske særlovgivning om 10 kg/5 tons CO₂-ækvivalenter er, at særlige, nationale krav giver forsyningsproblemer i en lang årrække.

Kølebranchen forstår hensigten med de 5 landes forslag, men mener, at det mest hensigtsmæssige er, at understøtte den generelle nedfasning og en kontrolleret anvendelse af HFC/HFO.

Kølebranchen anbefaler derfor følgende 2 initiativer i stedet for et generelt forbud:

- 1) Nedfasning af HFC'er gennem f-gas forordningen. Forordningen har i de seneste år påvirket markedet for kølemidler i en retning, hvor alternativer til HFC benyttes i højere grad. F-gas forordningen forventes at blive justeret til en mere vidtgående nedfasning, hvilket vil nedbringe brugen af HFC-kølemidler yderligere. F-gas forordningens nedfasningsplan er derfor et hensigtsmæssigt instrument i denne sammenhæng.
- 2) Et register for HFC/HFO-fyldte køletekniske installationer. Registeret skal være med til at skabe et overblik over, hvor kølemidler – og dermed også PFAS – befinder sig, og i hvilke mængder. En væsentlig del af formålet er, at få et redskab til at modvirke det store, uautoriserede salg og anvendelse af HFC-kølemidler og køle-/varmepumpeanlæg som allerede foregår i dag. Uautoriseret salg og anvendelse er en oplagt kilde til udslip af såvel drivhusgasser som PFAS.